

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 . . .
Pe trei luni . . . 6 . . .

Pentru România şi
străinătate :

Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 . . .

TELEFON N. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ŞI ADMINISTRAȚIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la admini-
strație. Prețul după tarife
și învaloare.

Manuscrisele nu se in-
napoișă.

Crăciunul ostașilor noștri.

Asistăm de un timp încoace la înfrîngerea unei noi opere întinse de caritate, care s'a pornit dintr'un colț până în celălalt al țării pentru alina suferințelor și înveselirea inimilor sutelor de mii de soldați ai noștri, cari stau cu arma în mână pe câmpurile de luptă apărându-ne țara și avutul sau cari, răniți și bolnave fiind, își petrec zilele în ne-nămurate spitale ale țării.

Sărbătorile apropiate ale Crăciunului, această duioasă și mângâitoare sărbătoare a păcii și iubirii între oameni, a făcut pe mai mari țării și pe cei cari patronază instituțiile publice de binefacere, ca să apeleze din nou la inimile caritabile ale celor rămași pe-acasă, ca prin contribuiri în bani sau alimente și îmbrăcăminte caldă să pregătească pe seama ostașilor noștri aflați în linia de foc și pentru cei ce-și așteaptă prin spitalele țării reînnoșirea, de Sărbătorile Crăciunului daruri, cari să le înveselească inimile și să le oțelească puterile pentru suportarea multelor neajunsuri ce-i mai așteaptă în viitor.

Deabia s'au lansat aceste apeluri, publicul nostru a și îmbrățișat cu o rară însuflețire acțiunea pornită, iar astăzi aproape na afli om sau copil din orașe și sate, care să nu fi contribuit cu obolul său, cât de mic și modest, pentru această nouă operă de caritate. Deși mizeria este mare, cu deosebire în rândul familiilor lipsite de susținătorii lor plecați în război, deși s'au făcut dela începutul războiului încoace atâtea și atâtea colecte, inimile tuturor, bogăți și săraci, s'au deschis larg și de astădată ca să contribuie la înfrîngerea acestei opere de binefacere și mângâiere.

Instituțiile publice, corporațiile și cu deosebire reuniunile femeilor și surorile de caritate, acești îngeri de pază ai celor bolnavi și răniți, au pornit prin orașe colecte, umblând din casă în casă și strângând ban lângă ban, pentru a face ostașilor noștri de sărbătorile Crăciunului o surprindere plăcută înseminându-le sufletele. Micii elevi și eleve, precum și studenții din școlile noastre secundare nu s'au lăsat mai pe jos, — au doar toți câte-un tată sau frate plecat în luptă sau rănit în cutare spită al țării — și

au dat din bănișorii lor economisiți, ca să contribuie la bucuria și mângâierea apărătorilor țării.

Iar la sate, unde năcazurile și mizeria devine pe zi ce merge tot mai mare, vedem cum se strâng seară de seară sub conducerea soțiilor preoților și a învățătorilor, fetele și femeile din sat, împletind din lână, strânsă tot de ele, căciulițe de iarnă, ciorapi și altă îmbrăcăminte caldă, cari să fie dăruite de Crăciun celor, cari stau în toiul erii în linia de bătaie, sau cari zac bolnavi și răniți prin spitale. Iar aceștia primind darurile fetelor și femeilor vor simți o mare mângâiere, căci soldații noștri își vor da prea bine samă de dragostea celor ce le-au trimis darurile precum și de suspinele și lacrimile, ce le-au vărsat fetele și femeile noastre împletindu-le în lungile seri de iarnă căciulițele și ciorapii. Darurile acestea spontane vor forma prin urmare de Crăciun cea mai bună legătură sufletească între cei dăruți și dăruitorii, ori cât de departe s'ar afla unii de alții în zilele Nașterii Domnului.

Pe lângă darurile în îmbrăcăminte s'au făcut însă și colecte de mii de coroane, cari au îndesebi menirea să pregătească pomi de Crăciun pentru numeroșii noștri răniți. În toate spitalele se vor aprinde în seara de Crăciun brazii tradiționali, iar între răniți, strânsi în jurul acestor pomi, se vor distribui daruri potrivite de către reprezentantele Crucii roșii, ale reuniunilor femeilor și de către surorile de caritate. Bucuria celor dăruți va fi desigur mare și emoționantă, căci în acele clipe toți se vor simți una și vor uita pentru câteva oare suferințele lor și dorul lor de casă.

În Braşov de pildă va avea loc această serbare, patronată de reuniunile locale ale femeilor, pentru toți răniții, fără deosebire de confesiune, de Crăciunul gregorian, iar de Crăciunul românesc reuniunea femeilor române din loc va mai distribui și separat daruri pentru răniții și bolnavii români, iar dacă banii strănsi vor ajunge, se vor distribui daruri și între răniții și bolnavii de alte naționalități. Vom avea prin urmare de Crăciun în Braşov două serbare de caritate.

Marele interes și zel ce l mani-

festă reuniunile femeilor din loc și cu deosebire reuniunea femeilor române de sub presidenția neobositei ei președinte, dna Maria Baiulescu, este în tot cazul laudabil și merita să fie urmat în toate părțile locuite de Români. Ținem însă să ne facem interpretul unui apel, pe care-l adresează profesorul de univ. din Budapesta, cunoscutul chirurg Dollinger, reuniunilor femeilor și cu deosebire surorilor de caritate cu prilejul colectelor de bani făcute pentru pomul de Crăciun al răniților, care apel culminează în rugarea, ca din colectele ce s'au făcut pentru răniți și bolnavii din spitale să se distribuie o parte și pentru familiile celor răniți, rămași acasă în mare mizerie.

Aranjați, stimate surori de caritate — zice eruditul profesor — în fiecare spital, după dorința inimei voastre, serbări frumoase de Crăciun, dar nu cheltuiți pentru aceste serbări mai mult decât e înomis necesar, iar sumele de bani cari rămân trimiteți-le, după ce v'ați interesat de soarta familiei fiecărui rănit, acestor familii, fără deosebire de naționalitate, rasă și confesiune. Prin fapta aceasta a noastră nu ve-ți alina numai năcazurile celor rămași acasă ci ve-ți contribui de sărbătorile Crăciunului și la mângâierea răniților, cari vor ști, că în același timp v'ați îngrijit și de familiile lor de-acasă, cari, cu toate ajutoarele primite dela stat și dela societăți particulare, au poate mai mare lipsă de ajutor decât cei răniți, cari găsesc în spitalele țării o hrană bună și o îngrijire părintească.

Inregistrând acest apel îndreptățit și la loc, rugăm damele noastre ca să-i dea atențiunea cuvenită. În deosebi surorile de caritate, cari stau zilnic în contact cu răniții și bolnavii cunoscându-le toate păsurile, sunt mai bine în stare să aprecieze acest apel și să destineze un ajutor bănesc, fie cât de modest, acelor familii ale răniților, cari sunt intradevăr avizate la acest ajutor.

Japonia și Tripla înțelegerere. Se telegrafilează din Tokio că la Camera deputaților, ministrul de externe a declarat că actualele împrejurări politice din Europa au contribuit să facă tot mai intime legăturile ce unesc Japonia cu Puterile Triplei Înțelegereri, iar divergențele cu China au fost delăsturate.

Din camera română.

Condoleanțele parlamentelor streine pentru moartea Regelui Carol. Manifestații pentru Italia.

București 11 Dec. 1914.

Sedinta de ieri a camerei a fost locul unor frumoase și înălțătoare manifestații. Președintele Camerei Ferechide a dat citire între aprobări vii adreselor de condoleanță pentru moartea Regelui Carol primite din partea Camerelor din Atena, Berlin și Budapesta.

D-l Ferechide a citit apoi raportul asupra sedințelor Camerei și Senatului italian. Citirea discursurilor rostite cu acest prilej a produs în camera română o deosebită însuflețire.

Sunteți, de sigur, emoționați de aceste manifestații ale parlamentului italian, spune d-l Ferechide. Din ele reiese o caldă iubire pentru poporul român. (Aplauze).

Cu atât mai mult suntem fericiți cu cât sentimentele Camerei italiene sunt în acord și cu sentimentele noastre. (Bravo! Aplauze).

Voi comunica parlamentului italian sentimentele d-tră.

A luat apoi cuvântul ministrul de externe d-l Em. Porumbaru, care a spus următoarele:

Guvernul se asociază la sentimentele d-stră față de toate adresele ce vi s'au făcut. În ce privește în special manifestațiile guvernului și Camerei italiene, guvernul a și mulțumit guvernului italian și e fericit că acum va putea reînoi și în numele d-stră recunoștința noastră pentru sentimentele manifestate față de noi. Suntem fericiți de câte ori vedem că Italia ia parte la bucuriile și durerile noastre și manifestarea d-stră de azi este o dovadă de unanimitatea ce există în această privință între guvernul nostru și țara noastră. (Aplauze, bravo! Trăiască Italia!)

De încheiere a luat cuvântul dl Dr. Istrati rostind un discurs mai lung și des întrerupt de aplauzele adunării. Dl Dr. Istrati a spus între altele:

Suntem fericiți de câte ori vedem manifestații de simpatie față de noi din partea oricui, dar suntem mai ales fericiți când vedem asemenea manifestații din partea Italiei. Dacă este un popor care ne-a fost în totdeauna devotat și poporul italian. Când s'a făcut unirea principatelor noastre, Italia a fost cel dintâi stat care a recunoscut această.

Tot Italia a fost cea dintâi care să recunoască independența țării. La 1906 când am avut expoziția, Italia a trimis o comisie specială la noi și ne-a trimis lupoaica. Italia ne consideră ca străjerii latinității aci în Orient. Și această idee ne dă nouă forță și rostul în această parte a orientului.

Oratorul exprimă apoi dorința ca Italia să-și realizeze aspirațiunile ei legitime și aduce elogiul regelui Italiei.

Dela moartea lui Napoleon al III-lea, — spune oratorul — care reprezintă idela latinității, regele Italiei este singurul care reprezintă această idee. Toți dela copil până la bătrân să urmărească mărirea și să strigăm din adâncul inimii: *Eviva Italia!* (Aplauze îndelungi pentru Italia.)

După unele scurte comunicări ședința camerei se ridică.

SITUAȚIA pe câmpul de război.

Azi dimineată am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

In nordul monarhiei.

Budapesta, 11 Dec. n. Operațiunile noastre în Carpați decurg sistematic. Din partea dușmanului numai ariergarda a desvoltat eri ceva rezistență: l'am respins însă. În Galiția nu s'a dat azi nici o luptă decisivă. Pretutindenea unde ne-au atacat Rusia — am respins cauzându-le mari pierderi.

Pe frontul nostru din Polonia a fost și eri liniște.

Inamicul a blocat numai *Psemysl ul*, dar nu-l atacă. Garnizoana curajoasă, plină de spiritul unei inițiative jertficioare de sine ține în respect trupele încumjurătoare ale inamicului și le neliniștește prin eșiri zilnice.

General *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

In sudul Monarhiei.

Budapesta 11 Dec. n. Pe câmpul de operații dela sud n'a obvenit nimic de semnalat. Deplasările ordonate se fac fără a se da lupte mai mari.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Budapesta 11 Dec. n. Din marea cartier general german se comunică oficial cu data de azi:

Formarea instructorilor pentru cercetașii României.

— Apelul A. S. R. Principele moștenitor Carol către tinerimea universitară. —

București 11 Dec. n. 1914.

A. S. Regala Principele moștenitor Carol, comandantul Marelui Legiuni a cercetașilor români, a adresat următorul apel tinerimii universitare:

Iubiți studenți,

Sunt sigur, că sunteți în curent cu «Cercetașia», noua mișcare de educație morală-fizică a tineretului nostru, pe care a început-o și la noi, după exemplul altor neamuri, Asociația Cercetașilor României. Scopul ei este de a înzestra la tinerii noștri din orice clasă socială (între 11 și 21 ani), dezvoltarea bunelor însușiri individuale ca: vigoare, îndemnare fizică, inițiativă, curaj, demnitate și onoare, precum și însușiri sociale și umanitare (vă alăturăm aci statutului și regulamentele acestei asociațiuni precum și legea cercetașului, unde puteți vedea tendințele nobile ale acestei instituții moderne de educație).

Mulțumită spiritului de cercetaș

înscut în filii patriei noastre, cercetașia a luat mai ales în ultimul timp, un mare avânt. Numeroase legiuni s'au format în principalele orașe ale țării, iar legiunea din București are pe mla de cercetași înscriși.

Cu creșterea numărului cercetașilor s'a simțit insuficiența unui element important în opera noastră, anume lipsa instructorilor necesari de a educa și instrui pe cercetași, de a îndruma pe drumul bun și pe calea științei pe tinerii ce au îmbrățișat această metodă nouă de cultură și educație.

Gândindu-mă la influența și opera educativă și socială ce o exercită Tinerimea Universitară în țările străine (amintesc aci numai University Settlement din Anglia și America, a cărei operă moralizatoare și educativă în cercurile lucrătorilor este imensă), gândind pe de altă parte sentimentele nobile ce însuflețesc pe foștii mei colegi de Universitate și străduința ce o depun studenții noștri spre ajungerea unor idealuri sante, pornite din iubire de neam și patrie, am chibzuit că a putea găsi ajutorul necesar cercetașiei pe această cale în tinerimea noastră universitară.

Ca Inspector General și comandant al Marelui Legiuni a cercetașilor României, mă adresez vouă, iubiți studenți, să vă gândiți puțin la frații voștri mai mici

la viitorii cetățeni ai iubitei noastre patrii, și vă fac un călduros apel să veniți alături de noi, ca prin muncă și dragoste să desvoltăm în tinerele văstare ale neamului nostru sentimentele nobile și calitățile superioare ce-l caracterizează. Orice faptă cere sacrificiu de timp și energie, dar mai ales o operă de educație îndelungă pe terenul moral, fizic și social; aci ar fi nevoie de dat câteva oare pe săptămână și chiar în sărbători.

Știu că învățătura voastră vă cere timp mult și osteneală destulă, pentru a o încălca încă cu o nouă muncă, dar entuziasmul vostru pentru bine și frumos, energia tinereții voastre și dragostea pentru țară și neam, vor face să găsiți sursele necesare, de timp și muncă pentru frumoasa operă a cercetașiei. Prin reflex această operă va aduce multă satisfacție și mulțumire chiar în suferințele voastre.

Împreună cu Comitetul Central al Asociației cercetașilor, am organizat o serie de prelegeri pentru instructori, ce se va începe Sâmbătă 29 Noembrie ora 5 și jum. seara, în localul Soc. «Amicii Științei» (Spitalul Dâmboviței). Aș fi foarte fericit ca acest apel să aibă scopul dorit în inimile voastre, la cât mai mulți, și să văd la opera aceasta altruistă dar națională, cât mai mulți din

colegii mei de Universitate, cu care am petrecut un an ce a lăsat urme adânci și amintiri neșterse în sufletul meu.

Comandantul Marelui Legiuni
(ss) Carol.
Principe al României.

Mozaic din război.

— Cum s'a născut un sat francez. —

Soarele apare la orizont. Primele raze au risipit umbra nopții și au străbătut în tranșeele germane de lângă satul E-y. Camarazii dorm încă. Mă scol tiptil și mă țâresc pe iarba oșită de bruma toamnei. Se revărsă pe plaiuri lumina zorilor, o dimineată senină de teamă, cu raze de soare reci, străbătând aerul curat și străveziu. E sfârșitul lunii Noemvrie prevestitoarea erii geroase.

În seninătatea aceasta aud în apropiere trilarile unei ciocării. Pasărea mălastră salută cu glasul ei, apariția pe cer a astrului zilei.

Imi amintesc, ceea ce mi-au povestit odinioară părinții mei despre cântecul unei ciocării.

»Era Duminecă, o dimineată frumoasă de toamnă — mi-au spus ei. — În razele aurii ale soarelui, o ciocărie

și-a ridicat glasul aproape neîntrecut de celelalte paseri»...

Dar lată, nu pot continua basmul început. Am acum alte lucrări. Privesc în direcția unde se află dușmanii. Erau în liniște. Imi întorc privirea spre sat, unde stațiunea detașamentului nostru german, fortificat în tranșee.

Noi patruzeci la număr, formăm avangarda. Satul francez e situat în valea adâncă a unui pârâu. Se pare aproape ascuns între dealurile pleșuve.

Nu se semnalează în mijlocul satului, decât turnul bisericii și câteva coperișuri cu țigle roșii.

Se pare că satul doarme, așa îl întrezăresc, tăcut, părăsit, ca și când nu ar fi auzit de devastări, de granatele ce explodează, de oameni răniți, de moarte...

Plec în tranșeele înguste spre satul cuprins de somnolență. Uneori mă târăi pe pământ, cu mișcări în dreapta și în stânga, apropiindu-mă de case.

Tranșeele să prelungește în preajma satului într'un șanț, mai vechiu, năpădit de bălării. Posibil să fi fost șanțul satului pentru scurgerea apelor. Urmă de apă nu era însă, se uscase de mult și nu văd decât ici colea iarba pe la rădăcinile puținilor arbori pricâjiți.

În partea de dincolo a drumului,

In Flandria progresăm mereu. Am luptat cu bun succes împotriva poziției ocupate de trupele de artilerie ale inamicului. In regiunea localităților De Cetre și Bois de Cetre am respins atacurile franceze îndreptate în contra noastră dinspre vest dela Pont-a-Maisson.

Pe câmpul de operații din ostul lacurilor mazuriene nu e nimic de semnalat.

In Polonia de nord ofensiva noastră progresaază.

In Polonia de sud nimic de semnalat.

Războiul cu Turcii.

Budapesta 11 Dec. n. Marelui carlier general otoman dă azi următorul comunicat oficial telegrafic :

Sub acoperirea câtorva unități de războiu Rușii au încercat să debarce trupe lângă Gonița spre sud dela Batum, pentru ca să ne poată ataca în flanc. Ni-a succedat însă să respingem trupele debarcate, în timp ce le-am cauzat Rușilor mari pierderi capturându-le și două tunuri. In hotarul vilaietului Van cavaleria noastră a respins un atac al cavaleriei rusești, deasemenea i-am respins pe Ruși și spre ost dela Van, lângă Deir, pe teritor persian.

Amănunte asupra marelui lupte navale din dreptul ins. Falkland.

„Agenția Telegrafică Ungară” află din Londra :

Lupta navală din dreptul insulelor Falkland a ținut cinci ore. Crucătorul „Scharnhorst” a fost scufundat la trei oare după începerea luptei, iar „Gneisenau”, cu 2 ore mai târziu. Crucătorul „Leipzig” a încercat să scape cu fuga, dar vasele engleze au început vânătoarea după dânsul și ajungându-l, după o luptă îndârjită l-au scufundat. Conform constatărilor ulterioare pe „Scharnhorst” și pe „Gneisenau” au fost câte o mie de oameni pe fiecare iar pe „Leipzig” 370. O parte din personalul crucișătoarelor „Leipzig”, și „Gneisenau” au salvat-o vasele engleze, dar personalul de pe „Scharnhorst” s’a înecat întreg.

Interpelecția d-lui A. C. Cuza. Din București se anunță : D-l A. C. Cuza, anunțând d-lui ministru de externe în ședința de Marți o interpelecție cu privire la politica externă, a pus următoarele întrebări :

Dacă România a menținut tot timpul neștirbită neutralitatea hotărâtă la primul consiliu de coroană ;
Dacă, de la acel consiliu nu s’a petrecut nimic, care să îndreptățească o eșire din neutralitate ;

Dacă, deosebi, suferințele pe cari le îndură Românii bucovineni, nu sunt de natură a justifica o intervenție a statului român ;

Dacă, față de turburarea opiniei publice, guvernul nu crede că trebuie să dea cel puțin acele lămuriri, cari n’ar putea însemna o divulgare a tratatelor diplomatice.

se află acum soldații noștri germani în tranșeele săpate de curând în teren văros. Aici se află câteva case, mai încolo începe ulița principală a satului.

Acum mi-e posibil să mă ridic drept și să privesc de-a lungul uliței. Cele mai multe case sunt lipsite de urloale. La capul satului din o casă mare de zid n’a rămas decât stâlpii de piatră, închegați cu ciment. Coperișul s’a făcut scum, și se pare a fi un schelet de bărne arse.

In dosul unui zid rulat să deosească o mașină de fer sfărâmată și lângă ea alte unelte de felul acesta. Aci a fost odinioară o florărie. Inaintea casei ruinate zăresc cu ochiul o masă de scris, pe care se văd imprăștiat hârtii și acte parjolite și acum fără valoare.

In toate părțile devastări, ruine : tablourile văzute mai înainte, idilice, liniștite au dispărut acum. Turnul bisericii privește cu vârful trunchiat la casele din preajma lui, ruinate de viforul granatelor ce au trecut peste ele. Pe un zid alb se văd lucind încă literele în galbui aurii : *Postes et Telegraphes, cabine telephonique.*

Satul a căsut jertfă poziției sale — țare, pe care voia să o stăpânească țecare din combatanți.

Dar de Crăciun pentru soldații noștri.

Pentru darul de Crăciun al iubiților noștri soldați de pe câmpul de luptă și răniți au contribuit următorii români din comuna Codlea :

Reuniunea femeilor române 10 cor. părintele Iosif Comanescu 6 cor. A. Boldor Inv. 5 cor.

Cu câte 2 cor : S. Bunner, Jenica Pușcariu soție de Inv. Ana Pascu soție de Inv. Ilie Florea. Neculae Florea și Stoica Crăciun.

Cu câte 1 cor : Achim Vlădan. Ana Ichimescu. Ioan Pascu sen. V. Ana Iacob. Dumitru Arnăuțin. Ana G. Stoica. Ioan Pascu 872. George Șincan, George Stăniloiu. Nicolae Pascu 664. V. Ana Cârster 875. Ioan Arnăuțiu Ioan Surdu. Iosif Ilie sen. Necolae Cârstea ep. Ioan Adam 830. George Adam j. George Dușa. Ioan Cârstea. N. Rogoza. I. Teacușan 710. George Surdu 729. George Tecușan 722. V. Marcu 737. Ir. Cârstea. Ion Negulici. V. I. Boer. I. Rătan 639. Ion Lazar. George Marcu. George Surdu 700. V. Cârstoilovean 789. Neculae Tecușan 644. George Cârstea 789. G. Vighieci 780. G. Feldiorean. I. Cârstoilovean 786. Petrea Drăgan. M. Tecușan. Nast. Ilie. I. Cârstoilovean 823. G. Fătu 609. G. Crăciun. I. Pascu 540. N. Rășnovean. N. Crăciun și I. Plău.

Cu câte 80 fl : S. Cârstea. Ios. Ilie j. I. Vighieci. Rev. Cârstoilovean. S. Lazăr 756 și M. Oancea.

Cu câte 60 fl : I. Rătan 835. Ana Silea. T. Șincan. A. Șușu 634. N. Cârstea G. Cârstoilovean 833. N. Muntean. Vas. Bugnar. G. Lupu 873. G. Cârstea 662. I. Ilie 614. I. Ilie 648. V. S. Lazăr 789. I. Stoica. S. Vlădan și I. G. Arnăuț.

Cu câte 50 fl : Ir. Tecușan 635. I. Stirbu. I. Arnăuț j. G. Oltean. I. Făgărășan, Ilie Cornu, Ana Făgărășan, N. Nica. N. Crăciun 690 și B. Crăciun.

Apoi mai mulți cu câte 40, 30, 20 și 10 flori. In total sau adnat 123 cor. 22 flori.

Din această sumă 40 cor. sau predat „Crucei roșii” din Brașov, iar cu 83 cor. 22 fl. sau cumpărat lăna de împletit din cari elevele școlii de repetiție și fetele mari sub conducerea d-nei A. Boldor, au împletit capisoane, ciorapi, de genunchi și manșete cari împreună cu alte vestiminte de iarnă colectate, s’au trimis la locurile destinate.

Codlea, în 10 Decembrie 1914.

A. Boldor, dir. și Inv.

Neutralitatea Americiei. La cataclismul universal actual Statele-Unite sunt doar singura țară, care știe cu tot prețul să rămână neutră. Bărbații de stat ai Americii nordice țin să-și accentueze cu fie-care ocaziune această intenție. Astfel secretarul de stat Bryan a declarat, că președintele Wilson a intervenit energic pe lângă directorul unei societăți pentru fabricarea oțelului, ca să nu furnizeze submarine statelor beligerante susținând, că faptul acesta ar altera neutralitatea strictă a Statelor-Unite.

† Gheorghe Serb.

Ziarele din Budapesta ne aduc trista veste despre moartea lui Gheorghe Serb, consilier aulic și fost deputat guvernamental printr’un lung șir de ani al cercului Zorlenț.

Deși aderent al politicii guvernamentale, regretatul defunct s’a bucurat în cercuri largi românești de multă trecere, dovadă că de pe la sfârșitul anilor 70 încoace a făcut parte neîntrerupt din sinul membrilor sinodului arădan și al congresului național-bisericesc, unde sfaturile și cunoștințele sale au fost mult apreciate. Deasemenea a fost membru printr’un lung șir de ani al comitetului fundației Gojdu.

Deși a dispus de-o frumoasă avere nu a vânat după popularitate, în schimb a ajutat în toată tăcere pe mulți Români lipsiți de mijloace precum și numeroase instituțiuni de binefacere și culturale al căror membru a fost.

Pentru activitatea desfășurată în camera ungară și în delegațiuni Maj. Sa Monarhul i-a conferit în anul 1903 titlul de consilier aulic.

Gheorghe Serb a încetat din viață alaltăieri la Budapesta în vârstă de 64 ani. O boală grea de apă i-a amărât ultimii ani ai vieții făcându-l să se retragă cu totul din viața publică. Pe defunctul îl deplâng soția Claris n. Geist, nepotul de soră Dr. Constantin Missits, avocat în Lipova. Inmormântarea are loc astăzi la Budapesta după ritul bisericești gr. or. române.

Odihnească în pace, iar familiilor intristate le trimitem sincere condolențe.

Șurubării diplomatice. Vorbind de diferitele mișcări ce se fac pentru a atrage România în vârtejul actualului războiu, ziarul „Ziua” scrie la loc de frunte următoarele :

„Dacă sunt adevărate cele ce ni se spun prin coloanele ziarelor „bine informate”, reprezentanții unora dintre beligeranți au făcut zilele acestea încercarea de a îndupleca guvernul român să-i vie într’un fel oare care în ajutor Serbiei ajunse în strâmtoare. Vorba era, ca Grecia să pună la dispozițiunea Serbiei 80.000, ba chiar 100.000 de oameni, și unii dintre cunoscătorii tainelor diplomatice ne încredințează, că era la mijloc și oare-care lipsă de bună credință din partea celor ce prezentau această dispozițiune din partea Greciei drept lucru definitiv hotărât.

Nu cercetăm deocamdată, ce este și ce nu este adevărat în cele ce se spun, ci stăruim numai asupra rezultatului nelindoios, că după spusa tuturor atitudinea guvernului, deci și a statului român, rămâne tot cea de până acum și după toate semnele nici nu are să se schimbe până la sfârșitul anului — de cât, poate, în urma unor evenimente cu desăvârșire hotărâtoare ținem să o constatăm aceasta pentru-ca să iasă din nou la iveală, că aceia, care au judecat drept și au văzut bine lucrurile au fost cei ce au stăruit pentru observarea neutralității, iară nu cei ce s’au abătut mereu ca să împingă țara spre o acțiune, care în împrejurările de până acum nu era cu putință.

Cum o să se desfășoare lucrurile de aci înainte, aceasta n’o știm noi, dar nici alții nu pot să ni-o spună. Ori-și-ce s’ar întâmpla însă, avem să ne pătrundem în cele din urmă de gândul, că numai fiind străns uniți vom putea să răsim cu bine prin marile greutăți ale timpului de astăzi.”

Incidentele greco-bulgare. Din Atena se anunță că, incidentele de frontieră greco-bulgară încetând complet în ultimele trei zile, și spre a evita în viitor repetarea lor, d-l Venezelos a propus ministrului bulgar la Atena, trimiterea unei comisii mixte de ofițeri, cu însărcinarea d’a examina faptele și a înlocui prin noul elemente posturile comune de la graniță.

Mesagiul președintelui Wilson.

— Apărarea națională a Statelor-Unite. — Care e situația și chemarea Americii față de războiul mondial actual ? — America va fi mediatore a păcii. —

Bubăiturile tunurilor și tumultul îngrozitorului cataclism universal actual a fost predominant pentru câteva clipe de glasul de bronz al președintelui Statelor Unite. Acesta a rostit zilele trecute un mesaj, care preocupă și va preocupa încă mult, pe aceia, în mâinile cărora zac destinele popoarelor.

Făcând o reprivire asupra actualului războiu și a cauzelor lui președintele Wilson stăruie asupra efectului, pe care războiul acesta îl are și îl va avea asupra intereselor Americii de nord. Insistă apoi asupra modalității cum Statele-Unite își vor putea apăra aceste interese. O bună parte din acest mesaj e menită apoi ca să arate rolul Americii față de popoarele Europei după ce s’a încheiat pacea.

Dăm mai jos unele pasagi mai caracteristice din grandiosul discurs.

Vorbind despre războiul actual și în legătură cu el despre apărarea națională a Statelor-Unite președintele spune :

Acest războiu mai teribil ca și care nu aflăm în istoria lumii distruge un număr înspăimântător de vieți omenești și de resurse economice. Fapt, care nu ne poate lăsa indiferenți. Trebuie să căutăm să ne știm pregătiți pentru ori ce eventualitate. Deși nu voim să transformăm țara într’un lagăr deschis, totuși în ora pericolului trebuie să ne încredințăm nu armatei active sau armatei de rezervă ci totalității cetățenilor instruiți în mânărea armelor. O justă politică americană este de a crea un sistem înținând pe toți cetățenii, care s’ar tascri de bună voie, în învățarea mânărei armelor. Garda națională ar trebui întărită și lărgită, dar dacă am face mai mult de cât atât, ar însemna că am pierdut moderațiunea în prezența războiului cu care n’avem nimic a face. Considerăm încă o flotă puternică ca un important instrument de apărare.

Președintele speră însă, că lucrurile nu vor ajunge până aci. Din contră crede, că îl va succeda Americii să găsească prilejul de-a restabili pacea printr’o acțiune mediatore.

Acasă intenție a Statelor-Unite trebuie să fie bine primită de toate puterile, deoarece :

nu e departe vremea, când cele mai multe țări din Europa vor fi silite să recurgă la ajutorul Statelor-Unite-America e gata, ca după cât o ajută puterile să-și dea tot concursul pentru acoperirea lipsurilor economice și industriale ivite în statele europene epuizate de groaznicul războiu actual.

Din neorocire n’avem vapoare destule pentru a satisface trebuințele comerțului universal, de aceea ar trebui înființate sistematic linii americane proprii, cari să fie apoi provăzute cu vase destule. Tot spre acest scop America va reduce cât mai mult posibil taxele de transport. Vrem să ajutăm popoarele europene, căci Statele-Unite stau cu toate în raport de strânsă pritenie.

Și chiar faptul acesta — continuă președintele Wilson — îl asigură perspectivele unui succes în acțiunea ei de a restabili pacea universală.

Președintele urează apoi ca America să și poată avea satisfacția de a fi contribuit în mare parte la reintornarea progresului universal pe toate terenurile.

Inmormântarea învățătorului Vasile Muntean.

Ni se scrie :

Marți în 25 Nov. v. a fost petrecut la locașul cel vecinic din comuna Său-Petru, tractul Brașovului, harnicul învățător Vasile Muntean, care a răposat în floarea vieții, având o vârstă numai de 31 ani. Răposatul a fost unul dintre aceia, care prin purtarea sa, a știut să și câștige în scurt timp, stima, iubirea și încrederea locuitorilor români din acea comună, dovadă, că la inmormântare s’au adunat cu toții mic și mare, bărbați și femei fără deosebire, ca să de-a învățătorului lor lubit cinstea cea din urmă, petrecându-l cu toții la locul de unde nu mai e reîntorcere.

Răposatul Vasile Muntean ca creator și educator al generației tinere, își împlinea datorința cu sumpătate și conștiințiositate, crezând, că iubitorii săi elevi să le de-a nu numai învățătorii folositoare pentru viață ci să altosească în sufletul lor astfel de cunoștințe, în urma cărora să devină cu timpul niște oameni cari să fie fala și mândria neamului. Când

credea însă, că munca-i obositoare și conștiințioasă să aducă rodul dorit, lăsa nemiloasa soarte îl răpește firul vieții în al 10-lea an al activității sale.

La înmormântare, afară de parohienii din comună, au luat parte și vreo câțiva colegi de ai răposatului, cari au grăbit să dea ultimul salut colegului lor mort, între cari Vasile Crangă și George Crivăț învâț. În penziune, apoi și vreo câțiva colegi în activitate : Ioan Crangă din Bod, Vasile Crangă din Său-Petru, Andrei Goicea din Herman, Ambrosiu Stoicovici din Sighișoară și Nicolau Stoicovici din Brașov.

Prohodul a fost îndeplinit cu multă solemnitate, celebrând preoții : Ioan Nan par. local, Filip Crețgar par. în Bod și Dumitru Grecian par. în Herman.

Dela școală unde era locuința răposatului, au plecat în fruntea cortegiului toți elevii dela școala pop. gr. or. rom. îngândurați și cu fețe triste, că au perdut în răposatul pe un adevărat părinte sufletesc al lor, însoțindu-l până la biserică, unde s’a învâțat slujba obișnuită după ritul nostru bisericesc gr. or. tom.

Doamne, frumoase și înălțătoare sunt cântările bisericești, dacă să cântă după prozodie, cu înțeles și cu evlavie cuvenită Spre laudă fie zia, atât slujba din partea preoților cât și răspunsurile din partea învățătorilor participatori amintiri, a fost executată cu atâta acurateță, dulgoie și cu atât sentiment, încât subjugându-și sufletul, își storcea lacrimi din ochi.

La finea slujbei, parohul local Ioan Nan, cu o voce plăcută, într’un ton jalec, a ținut frumosul panegiric, spunând biografia răposatului, accentuând meritele câștigate în scurtul timp de 1 1/2 ani, de când a fost ales de învățător în comuna sa natală Său-Petru.

După-ce s’a dat mortului sărutarea cea din urmă, din biserică a fost scos și dus la locul de odihnă, acolo colegul Ioan Crangă, prin o frumoasă și acomodată vorbire, a adresat ultimul salut din partea colegilor celor rămași încă în această viață plină de desamăgiri.

După vecinica-i pomenire s’au depărtat cu toții triști și îngândurați, cugetând fie-care, că în lumea aceasta toți suntem numai niște călători supuși multelor încercări și că viața aceasta este numai umbră și vis ; iar realitatea și adevărul este numai în locașurile dreptilor unde nu este durere, nici scârbă nici suspinare, ci este viață fără de sfârșit.

Pe răposatul îl deplânge tinăra soția sa care a trăit zile furtive timp de 7 ani, apoi 2 copii, unul de 3 ani și al doilea de 3 ani. Pe lângă aceștia îl mai deplâng părinții, unchi, mătușe, nași, prieteni și cunoșcui cari l-au prețuit pentru calitățile sale nobile. Văduvei și copiilor le dea Dumnezeu mângâiere și țărle sufletescă, să poată suporta lovitura cea crudă și neașteptată a sorții ; iar mortului odihna vecinică.

— Fie-i somnul lin !

ȘTIRI.

— 28 Noembrie n. 1914.

Parastas pentru Andrei bar. de Șaguna. Mane hînd ziua Sf. Andrei se va oficia în biserică Sf. Nicolae din Brașov-Schelul parastasul anual întru odihna de veci a marelui Mitropolit Andrei bar. de Șaguna. La parastasul de mane vor lua parte profesorii și elevii școlilor noastre. Va cânta corul mixt al bisericii Sf. Nicolae sub conducerea maestrului Dima.

După parastas se va face în sala festivă a gimnaziului sînțirea apeli.

Știri dela ai noștri de pe câmpul de luptă. Reproducem din două scrisori ale diul profesor Vasile Micula, datate dela începutul lunii Decembrie st. nou și adresate d-lui director gimn. V. Onișcu, următoarele :

„Să nu credeți, că noi cari suntem în războiu, numai suferim. Din când în când avem și noi momente de bucurie. Așa am avut și zilele trecute norocul de-a petrece câteva ore plăcute, cum nu aveți poate nici DVoastră cei de-acasă. Închipluț-vă. În învîimășala aceasta urlăg, în care se frământă atâtea milioane de oameni, ne-a aruncat soartea în acelaș cătun cu iubitul nostru artist Stefan Marcuș, soldat fiind și el. Comandanții bateriei noastre hînd mare iubitor de artă, l’a rugat să ne facă plăcerea de-a veni la noi ca oaspe al nostru și așa am petrecut o seară fără de gânduri delectându-ne cu toții în vocea lui cea dulce. Și cum îl ascultam, mi-am adus aminte de serile petrecute în Brașov în societatea lui, mi-am adus aminte de iubiții cunoșcui din Brașov și m’a cuprins un dor neșpus de a-l vedea iară și de-a-l asculta pe Măruș în mijlocul lor...”

† Vasile Literat. Incă unul dintre nenumărații noștri eroi căzut pe câmpurile sângeroase ale Galiciei în fragedă tinerețe... Dintr’o scrisoare scrisă și trimisă de d-l major Vasile Literat, un

bun prietia și vechiu abonată al ziarului nostru, cu data de 10 Dec. n. din Székelyudvarhely rejnem următoarele rânduri duloase:

»O întâmplare tristă mă îndeamnă a vă adresa următoarele șire, comunicându-vă, că iubitul meu nepot Vasile Literat, care după absolvirea gimnaziului din Brașov își făcuse în anul acesta voluntariatul la regimentul Nr. 31 în Sibiu a plecat deodată cu regimentul pe câmpul de reabil din Galitzia, unde ca un brav român își făcuse datoria în urma căreia fu și denumit în luna Octomvrie la rangul de Cadet.

Eri seara am primit dela un prieten a lui Vasile cu numele Danil Androne, fährnich, o cartă postală prin care-mi împărtășește următoarele:

»Eu am fost în anul 1908 cu Medean și Gedremen la școala comercială și acum mă afl cu tot tineretului românesc pe câmpul de luptă cu reg. 31. Eram prieten bun cu iubitul Dr. nepot Vasile. Cu inima frântă și din sili a vă comunica trista veste despre căderea tinerului și vițelului prieten întâmplată în 21/XI. a. c. la orele 3 p. m. înaintând asupra dușmanului, rog să primiți sincerile mele condolețe și a comunica familiei și cunoscuților.

»Așa dar s'a stins încă o flintă plină de viață în frageda etate de abea 22 de ani. Îl deplâng eu și soția mea, mama sa, frații și surorile sale, nenumărați consangeni și cunoscuți. În amintirea scumpului decedat, căzut luptând pentru tron, patrie și neam transpunem suma de Kor. 20. pentru fondul mesei studenților din Brașov.»

Inregistrând această dureroasă veste adresăm familiilor sincere condolețe, iar celui dispărut din mijlocul nostru i scriem strămoșescul: Dumnezeu să-l odihnească.

Pentru »Casa de lectură« în amintirea regretatului prof. Dr. Al. Bogdan a contribuit d-l Radu Pricu, director școlar și actualmente sublocotenent de glosași suma de 25 cor.

Primească piusul donator sincere mulțumite. — Direcțiunea gimn. gr. or. român.

Frații din România pentru familia celor mobilizați dela noi. Din București ni se comunica:

Societatea națională ortodoxă a doamnelor române a primit suma de 4000 lei donate de dna și dl Gr. Cantacuzino, ca să fie distribuită între familiile române rămase în năcăzură din Ardeal și Ungaria. Aceiași societate a luat laudabilă hotărâre, să dea un mare concert în seara de 8 Dec. v., iar banii adunați să-i trimită pentru îndulcirea vieții amare cu ocazia sărbătorilor de Crăciun familiilor acelor luptători români căzuți pe câmpul de luptă. Acest concert va fi organizat cu concursul marelui artist și compozitor George Enescu.

Necrolog. Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că preiubitul nostru fiu, frate și nepot Octavian E. Henteșiu student de clasa VII-a gimnaziului după un morb îndelungat și grele suferințe, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, la 10 Decemvrie a. c. ora 1/2 din noaptea în etate de 17 ani. Rămășițele pământești ale scumpului nostru defunct, se vor așeza spre vecinică odihnă, din casa părinților, Quergasse Nr. 17, Sâmbătă, în 12 Decemvrie st. n. la 2 oare p. m., în cimiterul central. Dormi în pace suflet nobil!

Sibiu, în 10 Decemvrie st. n. 1914. Ioan Henteșiu, asesor ca tată. Elena Henteșiu n. Catona ca mamă. Ionel și Elena ca frați. Ioan Catona, Aurel Catona, Emilia Matiş, Maria Muntean și Leni Catona ca unchi, mătușe și verișoară.

Sărmană Bucovină. Din Viena se anunță în mod oficial: Rușii, cari au ocupat Bănila moldovenească, au pătruns în casa preotului român Ștefan Ștefanovici, și până când unii sileau pe preot și pe soția acestuia, amenințându-i cu împușcarea, să stea locului, alții au jefuit toată casa. După ce au fost groasnic maltratați, preotul și soția sa au reușit să se refugieze la un călugăr catolic din Augustendorf, care i-a ajutat să se refugieze prin pădure la Vi-cov. Conducătoarea oficiului postal, o româncă cu numele de Gojan, a fost jefuită și maltrată, ea s'a refugiat la o stână, dar este și acum căutată. Moșierul Haiduchevici și factorul postal Nuiko au fost de asemeni maltratați și jefuiți.

Ziarul »Pester Loyd« află din Cimpulungul Bucovinei, că trupele rusești maltratează întreaga populație din Bucovina, fără deosebire de naționalitate așa că 150 de familii din Storogineț au fugit de groaza lor în unele localități Rușii organizează pogromuri.

In atențiunea Industriștilor noștri. Dela magistratul orașului primim spre publicare următorul avis:

Cu ziua de 31 Dec. 1914 expiră timpul de funcționare al bărbaților de încredere din tagma Industriștilor, fost aleși pentru anul 1914 în consiliul industrial, e de lipsă deci a se alege pentru oraș Brașov pe anul 1915 alți bărbați de încredere, anume 20 de bărbați ca membri ordinari și 6 ca substituiți. Asemenea sunt a se alege, în senzul ordinului edat de In. Minister de comerț la 4 Oct. 1885 Nr. 52211-85 și pentru cercul pretoriei de sus, fiindcă își are reședința în Brașov, 20 de bărbați de încredere ca membri ordinari și 6 ca substituiți, cari toți au să fie aleși d'ntre industriștii în consiliul industrial.

In cunoștințăm deci pe toți comercianții, industriștii și pe fabricanții, că alegerea menționată se vor face în 9 Ianuarie 1915 în localul magistratului, despărțământul industrial, în timpul înainte de amiază dela 9-12 ore. Totdeodată se comunică prin aceasta, că drept de alegere activ, are fiecare comerciant, industriștii și fabricant de pe teritoriul orașului Brașov, dacă poartă afacerea se independent de altul, fără drept de alegere pasiv numai acel comerciant, industriștii și fabricanții cari plătesc dare de venit cel puțin 50 de coroane sau acela, cari sunt eliberați de dare în senzul Art. de lege XLV. din 1881. Membrii, a căror funcțiune expiră, sunt realigibili. Alegerile se fac prin votare cu bilete sau dacă cer cel puțin 10 înși prin aclamațiune.

Mulțămită publică. Domnul Dr. Alexandru Suru, directorul Abatorului orașului Brașov, care de patru luni se află pe câmpul de luptă din Galitzia, a contribuit la fondul »Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea și înfrumusețarea sfintei biserici din Brașovul-vechiu« suma de 20 coroane, întru amintirea răposatei membre Reveica Jaliu, fostă membră fondatoare și membră în comitet timp de un deceniu. Comitetul reuniunii, pătruns de această faptă nobilă, care se laudă pe sine, în ședința ținută Duminică trecută, în unanimitate a pus baza unui nou fond la reuniune: »Fondul Reveica Jaliu« donând totodată cele 20 cor. noului fond, iar Comitetul reuniunii a contribuit la acest fond cu 10 cor. Domnul

Dr. Al. Suru, este un zelos parohian și bun sprijinitor al sfintei noastre biserici. Primească piusul donator sincere mulțămite.

Brașovul-vechiu, din ședința comitetului Reuniunii femeilor, ținută în 23 Noemvrie st. v. 1914.

Pentru comitet: Maria Ios. Maximilian, presidentă, Elena D. Căpățină, cassieră.

Pentru masa studenților români din Brașov a contribuit d-l C. C. Albulet, proprietar în comuna Padina (jud. Buzău) suma de 10 lei în locul felicitărilor de anul nou.

Primească marinimosul donator sincerei noastre mulțumiri. — Direcțiunea școlaelor gr. or. rom. din Brașov.

Războiul provoacă panică întrun halamuc. Se telegrafiază din Basel, că o scenă tragică a avut loc la Sant Andreea în Alsacia. În marele ospiclu de alienați, aproape de Sonhaln, bubuitul tunului făcu pe nebuni să devie furioși. Ei încercașeră să fugă; s'au petrecut scene violente între ei și gardieni. A trebuit ca 20 de alienați să fie transportați în interiorul țării.

Pachete pentru soldații de pe câmpul de luptă. Primim dela biroul de presă al primministrului:

Incepând cu ziua de 5 Decemv. n. până în 15 Decemv. n. se pot trimite iarăși pachete cu posta de campanie (posta de tabără-Feldpost-tăbori posta). Greutatea pachetului însă nu poate fi mai mare, decât până la 5 kg. incl. iar maximalul estinderii în ori-care dimensiune 60 centimetri. — Pachetele pot conține afară de obiecte de îmbrăcăminte și primeneli: mândări cari nu se strică, ca de pildă: carne afumată, salamă, caș, fripturi reci, ciocolată, conserve, etc. apoi tutun și țigări, ori țigarette. Cele trimise vor putea fi împachetate numai în pânză impermeabilă ori în altă materie, prin care nu străbate apa. Se pot întrebuița însă și lădițe de lemn prinse bine cu cuie. Adresele ar fi bine, ca să se scrie pe însa-și pânză în care sunt împachetate cele trimise, ori pe lădiță. Nu e permis însă ca adresa să fie lipită pe pachet, ci ea se va putea cel mult coase bine, cu ață tare pe învâlișul pachetului. Adresa pe pachete se va scrie, cum se scrie de obicei pe scrisorile de campanie. Pentru mai mare siguranță ar fi bine ca o copie a adresei să fie pusă înăuntru pachetului. Expeditorul e dator a-și scrie numele și locuința pe bilețul de expediție (szállító-levél) adăugând și clauzula în ungurește »szaját veszélyére«. (Cu rizi-cul propriu). Afară de numele și locuința expeditorului acesta nu poate face nici o altă comunicare pe bilețul de expediție. Taxa de transport e 60 de fileri. — Dacă pachetul trimis fie din ori-ce cauză nu se va putea înmanua celui, cărui a li e adresat, atunci conținutul acelui pachet se va împărți între soldații lipsiți. 2-2

Apel.

Dați-ne obolul și pentru copii săraci!

Se apropie sărbătorile Crăciunului; ca în toți anii comitetul Reuniunii femeilor române din Brașov, îmbracă fetițele sărace dela școlaele noastre elementare.

Apelăm și de astă dată la generositatea Societății noastre românești, cu rugarea să contribuiască și să ne ajutoreze cu obolul său la

această faptă umanitară, cu deosebire în acest an de grea încercare în care sărăcimea luptă cu cea mai grea mizerie.

Contribuirile binevoitoare se primesc, de cătră subsemnata presidentă. Spre înlesnirea onoratului public și membrele Comitetului sunt autorizate la aceasta colectare, care la timpul său se va chita în publicitate.

Brașov Noemvrie 1914. în numele Comitetului.

Maria B. Baiulescu, presidentă.

3-3

Convocare.

Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov și Săcele își va ținea, conform statutelor, Duminică în 30 Nov. v. (13 Nov. n.) a. c. după prânz la 3 oare, în sala festivă a gimnaziului român, adunarea generală ordinară, la care se invită toate membrele fundatoare și ordinare.

- Ordinea de zi:
1. Raportul casei pe 1913/14.
 2. Raportul general al comitetului despre activitatea din 1913/14.
 3. Eventuale propuneri.
- Brașov 20/XI v. (3/XII n.) 1914
Dr. I. Blaga, Elena Sabadeanu, secretar, vice-președintă.

Proprietar: Tip. A. Mureșlanu: Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lacea.

Hotel și Cafenea „METROPOL”.
Am onoarea a aduce la cunoștința On. public din Brașov și jur și On. oaspeți din România că am luat în antreprisă.
Hotelul și cafeaua „Metropol”
Brașov, Strada Neagră Nr. 2.
renovat și aranjat cu tot confortul necesar. 20 camere. Rog cu toată căldura Onor. Domni și Dame din România a cerceta Hotelul în sezonul de vară. Asigurând pe Onor. vizitatori de un serviciu prompt și cu atențiune, sper că vei fi sprijinit în nona mea întreprindere cu deosebire din partea On. public românească.
Cu toată stima
Iancu Axente.

COVOARE LINOLEUM PERDELE
TELLMANN & SPEIL
Târgul Grâului nr. 8.
Ingrijim și așezarea de Linoleum cu lucrători experți
Lucrările de Linoleum în Hotel Corona sunt executate de firma de sus.

BEREA „DREIEICHEN-BIER”
Se capătă iarăși berea noastră plăcută de culoare deschisă și închisă bine conservată la
Depositul Berei de Pilsner Strada învățătorilor 12.
Berăria „Dreieichen”, Sibiu.

TAILOR FOR GENTLEMEN

M. NEUMANN

CENTRALA: WIENA FURNIZORUL CURȚEI ȘI CAMEREI IMPERIALE REGALE: BRASOV SUCURSALE: BUDAPESTA

Mare Depozit de Haine pentru Bărbați, Băeți și Fetițe

*. Toate în calitățile cele mai bune și croială elegantă, prețuri originale, fixe *. | | Cereți catalogul nostru ilustrat. **

Vă rugăm să priviți vitrinele
LANG, ROSENTHAL & PAHLMERT

Târgul boilor Nr. 1. BRAȘOV, Strada porții Nr. 4. (47-50)

Magazinul

Berbecar & Czink

BRASOV, Str. Vămii Nr. 7, Telefon 470.

Manufactură, Pânzării, Mode și Noutăți, confecțiuni pentru Dame.
Cel mai bine asortat în Lingerie pentru Bărbați și dame. — Prețuri fixe. — *Mai ieftin ca ori undă. Casa de încredere.*

THEXTRA

cel mai fin extract de ceai fluid.

Bun și ieftin.

Indispensabil pentru spor și economie.

Se capătă la I. L. A. Heshaimer Victor Schreiber, Brüder Fleischer Julius Teutsch, drogerie, Alfred Kamner, Karl Irk' succesorii, Heinrich Petersberger, N. Grădinar, Coleșa & Pană, Seewaldt succ. E. Mönich, Fritz Wallisch etc. 28-25

Expert de croitorie încredințat de Minister Pregătește în atelierul propriu **Haine de Domni** din stoffe mode cu lucrători de primul rang și tricotați ne indigene. **Confectionale de mantale englezești** pentru dame și costumuri. *47-50 Pentru studenți și orășeni prețuri moderate. Comande din provincie se execută, fără a lua măsură cu garanție.*

Tellmann Béla
Salon de modă în BRAȘOV

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Beutura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștientoase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondiale renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezimea absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. U. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosef György,

Șepsibodok (Ardeal).

49-200.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară

1913		1914	
23 Noem.	Activ:	15 Noem.	22 Noem.
209.491.250	152.849.250 (stoc. aur) 154.011.308	210.711.293	210.711.308
1.238.370	56.642.000 (met. crato și disp. crato și disp. aur) 56.726.700	724.388	726.742
219.654.426	argint și diverse monede 251.517.572	251.680.978	
	Portofoliu Român și străin (25.053.500 Impr. pe ef. pub. 31.085.500)		
44.181.211	49.934.450 Impr. pe ef. p. în circ. 151.224.600	140.499.966	142.416.314
	30.808.739 din care nu s'au rid. let. 40.534.986		
	19.127.711 110.689.614		
12.802.059	mprumutul Statului (fără dobândă) 11.273.958	11.273.958	11.273.958
11.947.288	Efectele capital social 11.995.532	11.995.532	11.995.532
17.038.877	Efectele fondului de rezervă 16.645.777	16.645.777	16.645.777
4.083.281	Efect. fond. de amort. imob. m. și maș. 4.014.281	4.014.281	4.014.281
6.488.941	Imobile 6.758.803	6.740.161	
998.228	Mobilier și mașini de imprimerie 1.090.341	1.093.531	
1.370.700	Cheltuieli de Administrațiune 1.389.554	1.408.926	
144.598.867	Efecte și alte valori în păstrare 131.893.845	131.931.395	
145.869.052	Efecte în gași în păstrare provizorie 322.334.357	322.109.759	
8.459.526	Conturi curente 39.788.327	40.042.654	
18.287.354	Conturi de valori 23.332.389	23.518.171	
29.766.718	Conturi diverse 7.762.516	7.696.336	
876.271.148		118.173.2879	118.400.0823
	Passiv:		
12.000.000	Capital 12.000.000	12.000.000	
34.926.778	Fond de rezervă 37.493.846	37.493.846	
5.234.224	Fond. amort. imob. mob. și mașini 5.607.592	5.607.592	
457.338.390	Bilete de bancă în circulațiune 572.276.115	569.474.945	
3.646.903	Profit și Pierdere 3.810.594	3.810.594	
5.436.228	Jobânzi și beneficii diverse 7.599.495	8.027.790	
25.894.574	Conturi curente și recep. la veder 29.710.014	34.961.799	
290.467.919	Efecte și alte valori de restituite 454.228.202	454.041.154	
41.326.072	Conturi diverse 59.007.021	58.583.103	
76.271.148		118.173.2879	118.400.0823
	Taxa: Scont 6%, Dobânda 7%.		

Fondată 1823.
Fabrici de postav, stoffe de modă și tricotați.
Wilhelm Scherg & Cie.
produc din lână curată, de calitate prima clasă,
Stoffe de modă pentru bărbați de tot felu și pentru ori ce scop. Stoffe pentru costume de dame de o culoare și cu desen. Stoffe de uniforme pentru ofiteri și amploteul Loden impregtabil pentru turiști. Postavuri pentru țărani și postavuri fine. Pieduri pentru călătorie. Coperte de p. t. Cergă pentru trăsuri; pentru cal, Covoare și castorjachete.
Exclusiv numai fabricate din fabricele noastre în Brașov Dârste și Timișul de jos.
De multeori premiate cu cele mai mari prețuri.
Magazinul de vânzare: Brașov Piața Franz Josef 16-25

Lemne de fag prima pentru ars
din pădurea proprie, cu vagonu sau cu stinjinul duse acasă, sunt de vânzare la
8-10
Bajko Barabás
Brașov Strada gării Nr. 45
Depourile „Albina“.

Anunțuri
primește Administrațiunea **Gazetei Transilvaniei** cu prețurile cele mai **MODERATE.**

Crema de dinti
KALODONT
Apă de gura

Bucătărie cunoscută ca foarte bună.
RESTAURANTUL HOTEL „COROANĂ”
Am onoarea a aduce la cunoștința P. T. publicului că am luat în arendă Restaurantul „Coroană” în regie proprie.
Imi voi da toată silința a satisface în toate privințele, dori țele stimatilor mei oaspeți cu prețuri solide, beuturi bune și curate, bucătărie recunoscută ca excelentă.
Rog și în întreprinderea mea cea nouă sprijinul onoratiilor mei muștrii cum și al P. T. public.
Cu toată stima
E. GOTTSMAN
Antreprenorul restaurantului „COROANĂ”.
Bucătărie cunoscută ca foarte bună.

Fotografia modernă.
Am onoarea a aduce la cunoștința Cnor. public, că am deschis un nou
Atelier de fotografie modernă
Strada Vămei nr. 34.
In urma aranjamentului meu special pot în fiecare oada face fotografii artistice.
La dorință și în locuințe, fără urcarea prețului
Garantiez executare exactă.
Cu toată stima
Wilhelm Herter,
18-50 fotograf, Str. Vămei (colțul str. sf. Ioan).

Magazin cu specialități
de
Mărfuri împletite și tricotați, de toate sorturile.
Fabrica de împletituri și tricotage Brașov.
J. TEUTSCH & Cie
10-50 STRADA PORȚII Nr. 6